

DEBRECZENI FÜGGETLEN UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE: EGY ÓRA 5 K., NEGYEDÉVRE 15 K., FÉLÉVRE 30 K., EGÉSZ ÉVRE 60 K. EGYES SZÁM 20 FILLÉR, VASÁRNAP 30 FILLÉR.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNY
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 4.

A köztársaság

Debrecen, november 13.

A megnyilatkozó népakarat ma már kétségtelenné teszi, hogy Magyarország új államformája a népköztársaság lesz, amelynek egész alapja, ereje, célja és kötelessége, egész élettartama a nép akarata lesz.

A Debreceni Nemzeti Tanács mai megnyilatkozása az ország minden vidéke nemzeti tanácsainak megnyilatkozásai közt a népakaratnak formai megnyilatkozása volt.

Ez az egyöntetiség a népakaratban amíg egyrészt fölemelő tudatot ad a magyar nemzet erejéről és egységéről, másrészt ama következtetés levonására ad alkalmat, hogy a népakarattal szemben minden erő, erőszak, hatalom, jog, szokás, történelmi mult, dicsőfény, minden minden csak eloszló gyöngékőd, amely a népakarat megnyilatkozásának leheletétől semmivé omlik össze.

A királyok trónusa isteni és emberi irók és szokásjogok építményein, szuronyok, fegyverek piramisain és fegyelmezett hadseregek vasfallanxain emelkedett a népek fölé. S mindez az erő csak addig volt erő, amíg a nép elhitte, vagy türte, hogy erő legyen. De amint megérlelődött a lelkekben a szükséges érzete, hogy a reá nehezedő frázisokat és terheket lerázza magáról, mert mindazt a mozgást, amelyre az élethez szüksége van, meggátolják e terhek, megrázta vállait és összeomlott jog, hatalom, fegyver.

Ezeknek a romjain építi föl most egész Európa új alkotmányos életét, amelyben emberi és gazdasági szabadságot akar magának teremteni.

Magyarország ezidőszerű törvényhozó testülete: a Magyar Nemzeti Tanács, amely most bővíti ki magát a forradalmi vezértestületből, az avult képviselőház helyett népakaratot és népet képviselő törvényhozóvá, talán már kétszer huszonnégy óra alatt hangos szóval fogja kihirdetni a százszáznyit tömeg előtt és fogja a táviróhuzalok százain üzeni a népnek: consumatum est! Amit akartatok, parancsoltatok megtörtént: megszületett a demokratikus Magyarország.

A születés e pillanatát ünnepi lélekkel várjuk, mert a mi akaratunk szentesített szava lesz a kiáltó szó, amely a parlament kupolatermében először jelenti ki, hogy Magyarország köztársaság lett és amely a parlament erkélyéről először zugja el százszáznyit feje fölött a kilenc millió magyar lelkéből fakadt kiáltást:

— Eljen a demokratikus magyar köztársaság!

A köztársaság proklamálása

Az ország csatlakozik a Nemzeti Tanács elhatározásához

Budapest, november 13. Az ország minden részéből tegnap és ma is szakadatlanul érkeznek táviratok, amelyek a helyi Nemzeti Tanácsok elhatározását közlik, amely szerint a köztársasági államforma mellett állást foglalnak. Néhány nap mulva megtörténik a magyar köztársaság proklamálása. Péntekre, vagy szombatra összehívják az 500 tagra kibővített Nemzeti Tanácsot, amelyben képviselve lesznek a városi, községi Nemzeti Tanácsok, a kamarák, szövetségek, gyáriparosok, kereskedők, orvosok, tanárok képviselői és a régi parlament képviselői is pártkülönbség nélkül, ezenkívül a földes gazdák is.

A Nagy Nemzeti Tanács öt pontja

Budapest, november 13. A Nagy Nemzeti Tanács a képviselőház kupolatermében fog összeülni. Itt proklamálni fogják

1. a magyar köztársaságot;
2. feloszlottak mondják ki az országgyűlést;
3. a nemzetgyűlés összeüléseig kormányzót választanak;
4. elhatározzák az általános, egyenlő, községenkénti, nőkre is kiterjedő választójogot;
5. a gyűlekezési és sajtószabadságot.

Mindezek törvényes erejű országos határozatok lesznek, amelyeknek végrehajtásával a kormányt bízzák meg.

A kormány azután Károlyival az éjén a képviselőház erkélyére vonul és a néptömeg előtt kihirdetik a köztársaságot. Ugyanekkor a munkások és más szervezetek katonai zenekarokkal fognak fölvonulni és addig, míg a Nagy Nemzeti Tanács ülészik munkaszünet lesz.

A proklamálás külsőségei

A köztársaság kikiáltásának eseménye a parlamentben a következő külsőségek közt fog lezajlani: A képviselők az ülésteremben gyűlnek össze pártkülönbség nélkül. Innen együtt vonulnak a kupolacsarnokba. Ugyanekkor fölvonulnak a főrendek a főrendiház ülésterméből.

A Nemzeti Tanács tagjai a középajton mennek a kupolaterembe. Megérkezésük és a kormány tagjainak bevonulása után megkezdődik a köztársaság proklamálása.

A debreceni Nemzeti Tanács a köztársasági államforma mellett

Táviratilag jelentette be csatlakozását

A Debreceni Nemzeti Tanács ma délután Bacsó Dezső dr. és Mártonffy Marcel dr. elnökleite alatt rendkívüli ülést tartott, amelyen tárgyalás alá vették a Magyar Nemzeti Tanács következő táviratát: 145605.

Nemzeti Tanácsnak

Debrecen.

A világesemények sürgős kötelességévé teszik Magyarországnak, hogy **jövendő állami életének formájáról most már határozon.** Németország köztársaság lett, Német-Ausztria, amely a Habsburg-ház hatalmának ugyszólván családi hitbizományként volt legrősebb alapja, köztársasággá nyilvánítja magát. Magyarország a mult bünei és mulasztásai következtében eddig a jövő államformáról nem dönthetett, a végleges elhatározást azonban most már **halasztgatni nem lehet az alkotmányozó gyűlés összehívásáig sem.**

Az idő most életkérdés. A magyar nemzeti tanács azzal az ünnepélyes felszólítással fordul az ország városaiban és községeiben alakult nemzeti tanácsokhoz, döntéseikben álljon arról, csatlakoznak-e a magyar nemzeti tanácsnak ahhoz, z elhatározásához, hogy **Magyarország jövő állami formája a köztársaság legyen.** Gyors elhatározásra és sürgős értesítésre van szükség, mely értesítés a magyar nemzeti tanácshoz kell intézni. — Szóaljjon meg az ország, hogy a súlyos elhatározásokat kívánó közeli napokban a Magyar Nemzeti Tanács maga mögött érezze az egész ország egységes akaratát és rendíthetetlen elszántságát.

A Magyar Nemzeti Tanács.

A Debreceni Nemzeti Tanács lelkes örömmel és egyhangu határozattal foglalt ál-

APOLLO

14. november 14.

A. Bassermann

főszerkesztésével

APA ÉS TÁ

számm 4 felvonásban

Áldoktorró

vigiláék 3 felvonásban

Előadások 6-tól 8-ig és 8-tól 10-ig.

lást Magyarország jövődő államformája kérdésében és pedig a köztársasági államforma mellett. Állásfoglalásáról a következő táviratban értesítette a Magyar Nemzeti Tanácsot:

658—1918. N. T.

Nemzeti Tanács

Budapest
Képviselőház

A Debreceni Nemzeti Tanács egyhangú határozattal csatlakozik a Nemzeti Tanács amaz elhatározásához, hogy Magyarország jövődő államformája a köztársaság legyen. Egyedül ez államformában látjuk a népek békés szövetségét s az öldöklő fegyverek örök elnémulását biztosítva, amelynek elérésére irányuló nagy küzdelemben a Nemzeti Tanácsot támogató törhetetlen buzgósággal támogatjuk.

A Debreceni Nemzeti Tanács:

Bacsó Dezső dr., Mártonffy Marcell dr.,
elnök. elnök.

A táviratot még a mai nap folyamán főküldték a Magyar Nemzeti Tanácshoz.

Hazatérő katonáink fogadása

A Vöröskereszt akciója Debrecenben.

A Magyar Vöröskereszt Egylet debreceni választmányja ma népes értekezletet tartott a városháza nagy tanácstermében Márk Endre polgármester elnöke alatt. Debrecen egész társadalma képviselve volt ott.

Több főlshóalás után elhatározták, hogy katonáinkat hazatértükkor innepélyesen, a szeretet és hála jeleivel fogják körülvenni és fogadni. E végből fogadó és végrehajtó bizottságot alakítottak a Vöröskereszt vezetőségéből, urhölgyekből és társadalmunk civil és katonai képviselőiből.

E bizottság a fészereles alatt állandóan permanenciában lesz.

A Vöröskereszt Egylet összes anyagi erejét felajánlotta a fogadtatásra, de már e gyűlésen is e célra tekintélyes adakozások történtek.

E helyen azzal a kérelemmel fordul a bizottság az egyesületekhez, intézetekhez s egyáltalán Debrecen egész lakosságához, hogy e hazafias nagy célra adományait — pénz- és ételnemiekben — juttassák minél hamarabb Somossy László egyleti pénztárhoz. Mindenki megérti az adakozás gyors szükségességét, mert egy pár nap múlva háziezredekink megérkeznek a harcterről s már naponkint szállítják katonáinkat hazafelé. E helyütt jelezzük, hogy a végrehajtó bizottság esütörtökön déli 12 órakor tart ülést a városházán a polgármester hivatalos helyiségében.

A kialakult terv szerint ha a háziezredek katonai kötelekeik keretében együttesen jönnek, a bizottság a laktanyákban megvendégeli őket.

Az értekezleten az adakozást meg is kezdte dr. Galánffy Jánosné, aki 500 koronát adott. Ifj. Jóna János és Jóna István földbirtokosok Zöld József tb. tanálsnok után 2500 koronát adtak. Csanak Jenő ohafi nagybérlő pedig a vetőmagkészletből kimaradt magokból 200 métermázsa búzát és 150 métermázsa tengerit bocsátott a közéletmezési ügyosztály rendelkezésére törvényes áron, hogy ez a buza és tengeri is a hazatérő katonák fogadtatására fordíttassék.

A debreceni Gazdasági Egyesület a következő lelkes fölhívást adta ki:

Gazdatársak!

A harcterről már a legközelebbi napokban tömegesen érkeznek haza fiaink, testvéreink. Méltóképen kell őket fogadnunk, meg kell mutatnunk, hogy törődünk további sor-

sukkal és szeretetteljesen kell gondoskodnunk, hogy ellátásuk lehetőleg egy időre biztosítottasék.

A Gazdasági Egyesület elnökségének az a kérése a város gazdaközönségéhez, hogy esetleg meglevő készleteiből adjon erre a nemes célra. A felajánlandó készleteket buza,

rozsa és liszt, a Hortobágy-malom lisztraktárába (Csapó-u. 6.), burgonyát a hatósági burgonyaiület (Simonffy-u. 2.) veszi át és azok törvényes árát az átvételi elismervény ellenében a Közellátási Hivatal azonnal kifizeti.

A Debreceni Gazdasági Egyesület elnöksége.

A világbéke felé

Az Internacionale a feltételek enyhítéséért

Stockholm, november 13. A német szociálista vezérek távirati kérésére Branting távirati uton közbenjárt Párisban, Havreben és Londonban a fegyverszünet feltételeinek enyhítése dolgában. Branting azt hiszi, hogy a kemény feltételeket még Vilmos császár lemondása előtt állapították meg. Kedvezőnek látja a helyzetet és lehetségesnek

tartja, hogy a németek kérésének meg lesz az eredménye.

Kopenhága, november 13. A Socialdemokraten kifejté azt az óhajtást, hogy a népek olyan békét ajánljanak föl a német népek, hogy méltósággal és velük egyenlően léphessen a népek szövetségébe.

Az angolok 50 német hadihajó kiszolgáltatását követelik

Berlin, november 13. Anglia eddig 20 hadihajót és 30 torpedórombolót nevezett meg, amelyeket november 18-án délután 5 óráig el kell indítani a semleges, vagy szövetséges kikötőbe.

Berlin, november 13. A német fegyverszünetre vonatkozó feltételek a tengerre vonatkozóan úgy módosultak, hogy ha a járműveket nem adják át a megjelölt helyen és időben a szövetségeseknek, úgy az Egyesült Államoknak joguk lesz megszállani Helgolandot a hajók átadásának biztosítására.

Az entente miniszterelnökei Versaillesben

Páris, november 13. A Havas-ügynökség jelenti: Az entente kormányok miniszterelnökei hamarosan összeülnek Versaillesben, hogy tanácskozzanak a békével összefüggő problémákról.

Ünnepelik Clemenceaut

Páris, november 13. A Havas-ügynökség jelenti: A képviselőház folyószódián ma innepelték Clemenceau miniszterelnököt. A képviselőház egyhangúan elfogadta Ravier képviselő indítványát, hogy Clemenceau szobrát helyezzék el az ülésteremben.

A német nők Wilson feleségéhez

Berlin, november 13. A német női egyesületek szövetsége Wilson Woodrownéhoz, az amerikai Egyesült Államok nőke neijéhez szikratáviratban fordult és kérte érvényesítse minden befolyását, hogy a fegyverszüneti feltételeket enyhítsék, különben elkerülhetetlen Németország millióinak éhenhalása.

A német trónörökös nem szökött meg

Berlin, november 13. A Wolff-ügynökség jelenti: Valótlan volt a trónörökös megszökésének a híre. A trónörökös csapatainál a fronton van.

A csapatok hazavonulása

Budapest, november 13. A Romániát megszállott német hadsereg elindult és a szorosokon keresztül gyalog jön be Magyarországra területére. Kézdivásárhelyig, Brassóig, Nagyszébenig, Karánsebesig jönnek. Itt vasútra teszik őket s úgy szállítják haza.

A romániában elhelyezett osztrák-magyar csapatkötelekek közül egy dandár van uton Sepsiszentgyörgy felé, 5000 fős csapattal Brassó felé, egy hadseregesoport Hátszeg felé. Mindezek teljes rendben, teljes fegyverzettel gyalog térnek vissza Romániából. Mindenütt nyomban arra fogják felhasználni őket, hogy

ahol belső zavargások vannak, a rendet helyreállítsák.

Az olasz frontról Tamássy altábornagy parancsnoksága alatt álló negyedik hadtest teljes rendben visszatérőben van.

Innsbruck, november 13. A volt osztrák-magyar hadseregnek a délvidéki frontról való hazaszállítása rendben folyik, eddig 385.000 embert szállítottak el.

München, november 13. Hivatalosan jelentik, hogy azokat a bajor csapatokat, amelyek bevonultak Tiroiba, visszahívták a bajor határra. Visszavonulásukat a néppállam-kormány rendelte el.

Kitört a belga forradalom

Berlin, november 13. Bremenben keresztül ideérkezett jelentések szerint Brüsszelben kitört a forradalom. Részleteket még nem jelentettek.

Az orosz követséget kiutasították Svájcból

Bern, november 13. Ma délután az orosz bolsevik kormány még itt tartózkodó követségét kiutasították. A követség tagjait autókkal katonai fedezet mellett az ország határára szállították.

Kikiáltották a cseh-szlovák köztársaságot

Prága, november 13. A cseh nemzetgyűlés esütörtökön délután kikiáltotta a cseh-szlovák köztársaságot.

A katonai kincstár vagyonának megmentése a nemzetgazdaság részére

A kamara akciójának sikere

A debreceni kereskedelmi és iparkamara — mint jelentettük — táviratilag és telefonon is összeköttetést keresett az illetékes minisztériumokkal, hogy a katonai anyagraktárak készletei ne ötletszerűen és egyoldalú intézkedésekkel kerüljenek értékesítés alá, hanem úgy használtassanak ki e készletek, hogy a nemzetgazdaság szempontjait tekintetbe jöjjenek.

A kamara előterjesztéseinek első része már elintéztést nyert a hadügyminiszter — ma érkezett távirati intézkedésében, amennyiben a kerületi katonai hatóságokat utasította, hogy e vagyonok felett megalkotandó vegyes mozgó bizottságok örködjenek s ezekben a bizottságokba a katonai képviselőknél kívül a kamara kiküldöttjei is illeszkedjenek bele. E bizottságoknak feladata leendő, hogy a nyersanyag, félgyártmányok, gépek és más készletek felett a hadügyminiszterhez intézendő ja-

vaslatokban rendelkezési irányokat adni s az esetleg tapasztalt visszaélések felett a megtorlások módjára előterjesztéseket tenni. A kamara teljes felkészültséggel várja a békére való átmenet e legfontosabb kérdésében a kerületi parancsnokságok intézkedéseit s kidolgozott kész programmal indul el ellenőrző útjára. E tárgyban különben legközelebb szaktanácskozásokat is fog tartani.

Törzs- és főtisztek esküje

Ünnepélyes fogadalom a népkormányuk

Má délelőtt fél 12 órakor mindama debreceni törzs- és főtisztek, akik a csapatoknál beosztást nem nyertek, a városháza közgyűlési termében tették le az esküt a Nemzeti Tanács kiküldöttjei előtt.

A Debreceni Nemzeti Tanács részéről megjelent **Bacsó Dezső dr.**, elnök, **Jakobovits József dr.**, **Rauch Árpád** és **Tyroler Oszkár dr.** A tisztikar élén, amely mintegy 80—100 tisztből állott, ott volt **Joony József** altábornagy, **Okolicsányi Károly** és **Flohr János** vezérőrnagyok, **Wolff János**, **Nedeczky Ferenc** ezredesek, **Brief** főtörzsorvos, **Fráter Imre dr.** törzsorvos és még több törzstiszt.

Az eskümintát, amelyet a hadügyminiszter állapított meg, **Bacsó Dezső dr.** olvasta föl s a tisztikar utána mondta. Az eskü letétele után **Bacsó Dezső dr.** a tisztekhez beszédet intézett, amelyben fölhívta őket, hogy a forradalom vívmányainak megtartása érdekében továbbra is támogassák a Nemzeti Tanácsot.

A beszéd elhangzása után **Joony József** altábornagy ezt kiáltotta:

— **Éljen a haza!**

Mire a tisztikar háromszoros „Éljen!”-nei felelt.

Az ünnepélyes eskütétel után a tisztikar és a Nemzeti Tanács kiküldöttjei néhány szót váltottak még a tisztek eltávoztak.

Itt említjük meg, hogy a debreceni államparancsnokság vezetésében személyi változás történt. A hadügyminiszter ugyanis debreceni államparancsnokká **Joony József** altábornagyot s helyettesévé **Okolicsányi Károly** vezérőrnagyot nevezte ki. **Joony** altábornagy átvette ugyan a hivatal vezetését, de fölkérte **Okolicsányi** tábornokot, hogy az ügyeket tovább is ő intézze.

Béke-ünnepély a Bikában

Az újságírók szabadszervezete javára

Az egész társadalom most folyó forradalmi átalakulásában előjártak a debreceni újságírók, akik még augusztus végén szabadszervezethez tömörültek itt. Ez az újságírószabadszervezet a maga frissességével első akar lenni abban is, hogy a béke hangulatát kifejezésre juttassa.

Ezért vasárnap délután nagyszabású béke-ünnepélyt rendez a Bika dísztermében. Egy olyan pompás, érdekes szórakozás lesz ez, ami után ma mindenki vágyódik, hogy végleg elfeledhesse a háborús idők borzalmaikat.

Ez az ünnepély délután három órakor kezdődik s a program három részből fog állani. Megnyitja egy igen nívós és élvezetes művészi kabaré, amelynek szereplői élén **Heltai Jenő**, a színház művész igazgatója áll. Elég egyelőre csak az ő nevét közölnünk, ez maga a legjobb ajánlólevél.

A kabaré után konfetti-korzó fog következni a **Kiss Béla** zenekarának játéka mellett. Majd a díszteremben tarka-színpad, szépségverseny, árverés és egyéb szórakozási alkalmak várnak a közönségre, hogy aztán kezdődjen a béke legelső táncmulatsága. — Hiszen eddig táncolni jóformán alig lehetett, érthető tehát, hogy milyen kedves lesz az az alkalom az ifjúságnak.

Előzetes tájékoztatásul csak ennyit. A

jegyeket úgy a kabaréra, mint a táncmulatságra péntek reggeltől kezdve árusítja a **Színházi Figaro** szalonja.

Balmazújvároson nem volt földosztás

A nép tiltakozik a rágalmak ellen

Debrecenben napokkal ezelőtt az a hír terjedt el, ohgy a balmazújvárosi nép, amelyről köztudomású, hogy alig van valami föld a birtokában s emiatt kiütközik a megélhetéssel, pedig igen jóra való, értelmes, munkás nép. — megszállotta a **Semsey-féle** nagybirtokon lévő s a szomszédos nagybirtokokat s azokat maga között fölosztotta s a fölosztott birtokokba beleült.

E hír folytán és a balmazújvárosi nép megnyugtatóására a Debreceni Nemzeti Tanács megbízásából **Sterbinszky László** a tanács tagja és **Török Gábor** szociáldemokrata párttitkár kiutaztak Balmazújvárosra és ott népgyűlést hívtak egybe. A gyűlés, amelyen egész Balmazújváros lakossága megjelent, a legnagyobb rendben s méltósággal folyt le.

A népgyűlés határozatban nyilvánította a törvény és rend tiszteletének elismerését. Kimondta, hogy a Nemzeti Tanácsot egyedüli kormányzó szervnek tekinti, kívánja a köztársaságot. Egyszersmind elhatározta, hogy a fenfőrgő félreértések tisztázása végett **Ceglédy Imre** községi főbíró és **Pokróc Ferenc** szociálista párttitkár és a balmazújvárosi Nemzeti Tanács elnökét kiküldi a Debreceni Nemzeti Tanácsal leendő közvetlen tárgyalásra.

A kiküldöttek ma délután meg is jelentek a Debreceni Nemzeti Tanács teljes ülése előtt, ahol átadva a balmazújvárosi nép üdvözlését, a következő nyilatkozatot tették:

— Debrecen városában elterjedt az a hír, hogy a balmazújvárosi nép törvénytelenül az ottani és szomszédos **Semsey-birtok** nagybirtok birtokába egyszerűen beleült s azt a saját tulajdonaként kezeli. Ez Balmazújváros törvényisztező népével szemben a legnagyobb sértés s azt a magunk részéről visszautasítjuk. Egyben kijelentjük, hogy Balmazújvároson épp úgy, mint másutt is, a forradalom kitörését követő napon a környékbeli esőselék, de nem a balmazújvárosi lakosság kisebb mértékben fosztogatott és garázdálkodott. Erre éppen Balmazújváros önzertes polgársága és munkássága a saját kebeléből nemzet-örökséget alakított a saját községének és a község határában fekvő nagybirtok védelmére. A nemzetörökséget azzal a határozott utasítással átták el, — amit a nemzetörökség teljesített is — hogy vegyenek az elhagyott gazdaságokban mindent pontos leltárba, az őrizetlen raktárakat, értékeket pecsételjék le és őrizték meg az indokolatlanul eltávoztott birtokok és tisztartók visszajöveteléig. Kijelentjük, hogy hajlandók vagyunk teljes egészében a birtokoknak, illetve meghatalmazottjaiknak a birtokmenyeket megjelenésük esetén átsegíteni s garantáljuk úgy testi, mint anyagi épségük biztonságát.

— Nem mulasztathatjuk el azonban ama sérelmet bejelenteni, hogy a nagy számban hazaérkezett katonaság minden élelem és tartást nélkül van. A birtokok köteleességének a birtokok pénzbeli és természetbeli adományokkal szolgálnak.

— Egyszersmind fölkérjük a Debreceni Nemzeti Tanácsot, hogy lépjen érintkezésbe az összes birtokkal, szükség esetén **Semsey** báróval, a föld birtokosával, hogy a birtokoktól az újvárosi ellátatlanok részére és pedig a gyermektelen földművesek részére 3 holdat, a gyermekkel bíró családok földművesek részére 6 holdat alhaszonbirtokba adjanak át. A magunk részéről kötelezzük magunkat, hogy a fölbirtokosnak az eredeti birtokszegét, a birtokok részére pedig a szántás munkadíját és a mag értékét teljesen megtérítjük. Ha a Deb-

receni Nemzeti Tanács ilyen irányú intervenciója sikerrel járna, az esetben ama törvénybeli garanciát is elvállaljuk, hogy az ily irányú megállapodás bennünket a törvényhozási végleges birtokrendezés megtörténteig teljesen kielégít és römmel venné a balmazújvárosi nép, ha a birtokok a megmaradt birtokmenyeken működésüket tovább folytatnák. Ama névsort, amely a birtokokra igényt tartó lakosokat magában foglalná, azonnal elkészítenénk és ezt a Nemzeti Tanácsnak bemutatnánk. Jelezzük, hogy az ilyenek száma legfeljebb 2000.

A Nemzeti Tanács a bejelentést tudomásul vette s kijelentette, hogy a balmazújvárosi nép eljárása régi hirtelvéhez méltó volt. Hajlandó a kért közvetítést nemcsak elvállalni, hanem a maga erkölcsi tekintélyének teljes latbavetésével kívánságukat a birtokokkal, illetve a birtokokkal szemben tolmácsolni is és e célból a legrövidebb idő alatt a birtokok magához kéri s a tárgyalást megkezdi és reméli, hogy abban a helyzetben lesz, hogy a balmazújvárosi nép szerény és jogos kívánságai azonnal kielégítést nyerjenek.

A küldötség e kijelentést nagy örömmel és hálával fogadta.

Baltazár Dezső dr. nyilatkozata

Tisztelettel hajlik meg a népválasztotta főhatalmi forma előtt.

Ismeretes, hogy a református egyházkerületek elnökségei körlevelet adtak ki, amelynek tartalmából az elnökségnek olyan irányú állásfoglalására történt következtetés, mintha az elnökségek a monarchikus államforma mellett nyilatkoztak volna meg.

Erre vonatkozóan ma **Baltazár Dezső dr.** püspök a következő nyilatkozatot tette:

Nyilatkozat.

Mivel hozzám intézett levél és szóbeli kérdésekből azt kell megállapítanom, hogy a református egyházkerületek elnökségeinek körlevelét félreértették, ezennel kijelentem, hogy nekünk egyáltalában nem volt es nem is lesz célunk az államhatalom bármely formája ellen vagy mellett mozgatni indítanunk. — Csak higyelmestettük a reformátusokat a higgadt meggondolásra. Nekünk a független, szerzetlen, szabad, demokratikus Magyarország a fődolog. A nép bármely főhatalmi formát alapít meg, az előtt tisztelettel hajlunk meg. A hatalom a népé. Gyakorolja szeretettel, bölcsen, igazságosan.

Debrecen, 1918. november hó 13-án.

Baltazár Dezső dr.
püspök.

Mackensen katonái Debrecenben

A németek autókat kínálnak eladásra

Tegnap óta egymásután száguldanak Debrecen utcáin a szürkére festett német hadseregbeli személyszállító és teherautókat, motorkerékpárokat s az utcákon, kávéházakban ott láthatók a német tisztek és katonák. Az autók, amelyeket már régen nem látott Debrecen közönsége, meg-megnezte ugyan a közönség, különösen a megrakott, hatalmas teherautókat, de nagyobb tömörést nem kellettek volt szövetségesünk hadseregének katonái.

A németek különben igen rövid ideig voltak Debrecenben, mert legnagyobb részük már elutazott, miután a debreceni Nemzeti Tanácsnak sikerült erre nekik módot nyújtani. A német katonák a városban azért okoztak egy kis mozgalmat, s pedig azzal, hogy sok mindentéle dolgot adtak el. Különösen sok ipari cikket. Sőt áruba bocsátottak több autómobil is, mert az elutazásnál azok terhükre

vannak. Fölajánlottak több autóbilt a Nemzeti Tanácsnak is és pedig igen alacsony áron. A Nemzeti Tanács azonban, miután erre sem pénze, sem hatásköre nincsen, nem lehetett bele a vételbe, hanem egyes tagjai alkuba bocsátkoztak s addig, míg a Nemzeti Tanács fönnáll, rendelkezésükre bocsátják az autókat.

Az az értesítés, hogy Mackensen tábor-

nagy maga is Debrecenbe érkezett, téves volt, mert a német hadvezér Nagyszebenben maradt szűkebb törzskarával és onnan táviratilag értesítette is a debreceni Nemzeti Tanácsot, hogy egyelőre Nagyszebenben tartózkodik.

A német katonák egy része ma még itt tartózkodik, de a lehetőség szerint csakhamar mindnyájan elhagyják a várost.

A magyar zászlósúruk és egyháznagyok a köztársaság mellett

Javasolják a dinasztianak a trónról való lemondást

Budapest, november 13.

A magyar trón sorsára vonatkozólag tegnap döntő elhatározás történt. Napok óta tartanak az illetékes tényezők tanácskozásai, hogy az ország megújításával járó nagy reformokkal szemben a korona eddigi viselője milyen magatartást tanúsítson. A tanácskozáson, amelyen Magyarország zászlósúruk, egyházi, világi méltóságai vettek részt, egyértelműleg megállapították, hogy a magyar közvélemény túlnyomó része a köztársasági államformát óhajtja és mindenkinek kötelessége, hogy ne állj antiját a nép felszabadításánál a köztársaság kikiáltásának.

A királyi udvarhoz legközelebb álló egyházi, világi méltóságok törekvése az, hogy ezen forradalmi alakulás a korona eddigi viselőjére és annak családjára nagyobb megrázkódtatás nélkül menjen végbe. E célból, mint a megállapodások végrehajtói, ma Csernoch János herecegrímás, Wlassics Gyula, Eszterházy Miklós hereceg, Desselwilly Aurél gróf zászlósúruk elutaztak, hogy az udvart a várható eseményekkel tájékoztassák és megfelelő eljárásra bírják.

Illetékes körökben biztosra veszik, hogy a küldöttség sikerrel végzi el dolgát s mielőtt még Magyarország illetékes fórumán kikiáltják a köztársaságot, a Habsburg-ház minden nagykorú tagja maga és utódai nevében le fog mondani Szent István koronájához való minden igényéről és ezt a nemzethez intézett proklamációban fogják közhírré tenni.

Bécs, november 13. Egy fővárosi estilap írja: A király méltányolta a helyzet parancsait és az eléje terjesztett lemondási okiratot a tájra. A lemondást proklamációban fogják közzéadni a nemzettel még a köztársaság kikiáltása előtt.

Budapest, november 13. Illetékes helyen felmerült az az eszme, hogy a külföldön élő magyar urakat, köztük Windisch-Graetz Lajos hereceget, Berchtold Lipót grófit a minisztertanács határozattal felszólítja: hagyjanak fel a dinasztia megmentése érdekében kifejtett céltalan propagandájukkal és azonnal jöjjenek haza. Aki a felhívásnak eleget nem tesz, azzal szemben a kormány a legszigorubbán eljár.

A megbukott Vilmos császár

Százhárom éve múlt, hogy Napoleont Versaillesben a száznapos uralom után másodszer is detronizálták s a Bellerophon fedélzetén Szt. Ilonára számkivetették. — A világtörténet ma visszatér régi módszeréhez: Vilmos császár lemond, mert más választása nincs. Az ellenséges hadak nem állanak a potsdami császári palota parkjában, Hindenburg még mindig francia földön van és Vilmos császár mégis lemond. A népe kényszeríti, mely a dicsőség napjaiban a félistenek sorába emelte s most, a végső szorongatás óráiban, elfordul tőle. Bűnhődnie kell és bűnhődik ne csak trónvesztéssel, de hetven millió rajongó szívnek elhídeglésével.

Pedig mindig kereste a kapcsolatot a néphez. A fiait is nyilvános iskolába járatta, a Burschenschaftokba is felvettette, mégsem tudta úgy meghódítani a nemzete szívét, mint Napoleon a franciákét. Franciaország sirt, a mikor az empereur trónjáról lehullott, a német nép megkönnyebbülten sóhajt fel a Kaiser távozásának pillanatában. Pedig Napoleon is csak nyomort és szenvedést zudított a népére, Vilmos is megürröszötte a germán lelkeket a világhuralom mámorában. Mi tehát a hangulatkülönbség oka a tragikum pillanatában? A két világhódító személyében, vagy népeik faji jellemvonásában keressük?

Mindkettőben. A francia hálás és rajongó, a német hívös és számító. Az empereur tudott közvetlenül, a katonák nyelven beszélni. Ami-

kor megesókolta a zászlótartóját, a szívével csókolt. A Kaiser csak pózolta a közvetlenséget. Napoleon a nép fia, von Pikk auf katoná s empereur korában is a kis dobost látták benne, valahányszor a katonáikhoz beszélt. A Kaiser mint Kaiser kezdte s amikor azt mímelte, hogy leszáll, csak leereszkedő gesztust gyakorolt. És Napoleon vitézül harcolt katonáival. Sísó volt az arcold hidon s Waterlooán is csaknem foglyul esett. Erőszakkal vitték el a harctérről. Ez a személyes bátorság, ez a maga biztonságával való nem-törődömség lebövelte a katonáit. A Kaiser is járt a fronton, de csak — szónokolt. . . De ne folytassuk.

A háboru első hónapjaiban is beszélt a Kaiser a fronton. Megörvendeztette a katonáit, hogy hazamehetnek, „mielőtt a lomb lehull”. Ötször hullott le azóta a lomb. Hányszor beszélt azóta a Kaiser! És mindig magas paripáról, túlfútt önérettel. Legutóbb is a Krupp-gyár ezernyi munkásai előtt harci riadót fútt:

— Az isten mindenkit a képességeinek megfelelő helyre rendelt — harsogta. — Engem császárnak teremtett, benneteket pedig munkásoknak. Engem a trónra rendelt, téged a gyalupad mellé.

Pedig akkor már tudta, tudnia kellett volna, hogy a gyors béke élelertétel. Milliók élete, tízmilliók nyomora, vagy nyugalma függött attól, hogy kissé meghajtsa büszke homlokát. De nem! Bismarck jelszava átkos örökségként nehezedett a Kaiser lelkére:

S a Kaiser Bismarckot is megalázta, el-

küldte, mint egy kivénült, alkalmatlanná vált eselédet. Azt hitte, hogy olyan magasan kell állania egyedül, hogy nagyságában senki más meg ne közelíthesse. S a nép, az alacsony nép, az egyéniségnélküli milliók összesege, most urrá lesz felette s kiutalja a vaskancellárnak a késői elégtételt: a Kaiser utban van, a Kaiser elmehet. És elmegy. Ma vagy holnap, de elmegy.

Szabadszervezetben egyesültek a városi tisztviselők és alkalmazottak

Nagygyűlés a városházán — Üdvözlk felirat Jánosí Zoltánhoz

Debrecen város tisztviselői és alkalmazottai, valamint rendőrsége — összesen mintegy 1500-an — ma nagygyűlést tartott a városháza közgyűlési termében, ahol kimondták szabadszervezetben való tömörülésüket. — A közgyűlési terem, a mellette levő szobák, sőt a terem előtt levő folyosórész is teljesen megtelt az alkalmazottakkal és tisztviselőkkel, a kik évtizedes leigázottságuk után most jutottak szabad levegőhöz, amelyben meg akarják maguknak teremteni a gazdasági jólétet, az egyéni szabadságot és függetlenséget.

A nagygyűlésen Vásáry István dr. tanácsnok elnökölt és Míszty Károly dr. aljegyző töltötte be az előadói tisztet.

Több fölszólalás után a tisztviselők egyhanguan kimondták a „Debrecen város alkalmazottainak szabad szervezete” megalakulását s egy nagyobb végrehajtó bizottságot küldötték ki, amely a szervezet működésének és megszervezésének előkészületeit végzi el.

Míszty Károly dr. indítványára a nagygyűlés lelkesedéssel kimondta, hogy Jánosí Zoltán belügyi államtitkárt üdvözli s támogatását kéri. A nagygyűlés a következő fölriratot küldte el Jánosí Zoltánhoz:

Államtítkár Ur!

Debrecen város alkalmazottai a mai napon egy szabadszervezetben tömörültek azért, hogy az új, független és boldog Magyarország nagy munkájában együttes erővel, új szellemmel, fölfriessült erővel résztvegyenek és munkálkodjanak.

E szabadszervezet minden egyes tagját lelkes örömmel és igen nagy boldogsággal tölti el az a tudat, hogy a szabadszervezet első ténykedése abban nyilvánul, hogy Államtítkár Urat akkor, amikor az első népkormány istenadta tehetségét a haza szolgálataiba állította, szívünk és lelkünk minden melegségével, ujjongó lelkesedéssel és szeretettel üdvözöljük.

Amidőn kívánjuk, hogy a magyarok Istene adion Államtítkár Urnak erőt, kitartást további működéséhez és munkálkodjék még hosszú éveken át a haza javára, kérjük, tartsa meg eddigi szeretetét városunk és mi irántunk, támogasson bennünket abbéli törekvésünkben, hogy e nagy jövőre hivatott várost igazán holdoggá tehesük.

Debrecen, 1918. november 13.

Debrecen város alkalmazottainak szabad-szervezete.

Vásáry István dr. Míszty Károly dr. elnök. aljegyző.

Végül ismertette az előadó az alapszabálytervezetet, amelyet több módosítással a gyűlés elfogadott.

NYILTTÉR. *)

PORTOIS Butorok
és lakásberendezés
legnagyobb választékban, előkelő ki-
viteiben, minden árban
Wien, VII., Ungargasse 59-61.

Harmincnégy vármegyét és Erdélyt követeli a Román Nemzeti Tanács

A nemzetiségi betörések magyar területre

Budapest, november 13. A román reguláris csapatok a békási, oltói, tölgyesi és gyimesi szoroson át magyar területre hatoltak. Egyelőre csak előcsapatokról van szó, míg a csapatok zöme még román területen áll. Összesen nyolc hadosztályra teszik az előrenyomuló román csapatok számát, amelyek egyelőre megszüntették az előnyomulást, amit az aradi tárgyalásokkal hoznak összefüggésbe.

A szerb csapatok visszavonulásáról szóló hír megfelel a valóságnak. Az tény, hogy a szerbek Ujvidékről kivonultak, de tovább nem mentek. Versecen is szerb csapatok vannak. Azon jelentés, hogy a cseh csapatok kiűrték a magyar területeket, alaptalan. — A cseh-szlovák csapatok az általuk megszállt magyar területen vannak és így tehát a Nagyszombat kiűrtéséről szóló hír is alaptalan.

Budapest, november 13. Az Erdély területére benyomult román csapatok a tölgyesi szoroson keresztül visszavonulóban vannak.

Budapest, november 13. Payerle Sándor uvidéki főkapitány táviratban közölte, hogy a Bácskába betört bandák nem garázdálkodnak, csupán a helyi lakosságból összeverődött csöcselék.

Tegnap bevonult Ujvidékre Milojevics divizionárius parancsnoksága alatt a nyolcadik szerb gyalogezred, megfelelő tűzérsséggel. Fő céljuk az élet- és vagyonbiztonság fentartása, ami kisebb incidensektől eltekintve sikerült is. Ujvidékre eddig 40,000 szerb hadifogoly érkezett. Kétharmadrészüket elutazott hazájába. A városban nyugalom van. A magyar hatóságok a szerb parancsnoksággal karöltve működnek.

Marosvásárhely, november 13. Tölgyesről jelentik: Harminc román katona megjelent a határon s üzenetet küldött Veress főszolgabíróhoz, hogy Tölgyes, Holló, Borszék községekben átveszik a rendfenntartást. A polgári hatóságokat helyükön hagyják, de ellenedik a nemzetőrség leszerelését.

A magyarországi románság követeli Erdélyt és 34 megyét

Arad, november 13. Ma reggel különvonton Aradra érkezett Jászi Oszkár tárcanélküli miniszter. Ábrahám Dezső képviselő, Bokányi Dezső szocialista pártvezér, Apáthy István dr. és Somló Bódog dr. egyetemi tanárok, Vince Sándor katonai népbiztos, román nemzetiségi biztos, Goldis László, Vajda Sándor, Pop C. István, Vlád Aurél, Lázár Aurél a román nemzeti tanács képviselőiben.

A Román Nemzeti Tanács memorandumot intézett a Magyar Nemzeti Tanácshoz, amelyben Erdély közigazgatásának irányítását akarják kezükbe venni.

Délelőtt féltizenkettőkor kezdődött a vármegyeházán a tanácskozás, amelyen Pop C. István felolvasta a románok deklarációját, amelyben kívánják egész Erdélyt, valamint Magyarországot ama részét fölött is az imperiumot, amelyekben románok laknak, összesen harmincnégy vármegyét, Erdélyen kívül kívánják az uralmat Arad, Máramaros, Ugocsa, Szatmár megyékben, valamint Bé-

kés és Csanádmegyében is a románokta vidékeken. Hangsúlyozzák, hogy teljes imperiumot akarnak: nemcsak a közigazgatás, hanem a katonai erők fölött is. Ez esetben a Román Nemzeti Tanács egyik bizottsága Nagyszebenbe költöznék s onnan intéznék ezen vidékeknek teljes közigazgatását.

Előterjesztésére Jászi Oszkár válaszolt. Szerinte teljes imperium azt jelenti, hogy ahol magyar kisebbség van, ott az elnyomottak éreznék magát. Így mindennaposá válnék a surlódás és ez megint a nacionalista elvek diadalát jelentené. Testvéri egyetértésre kéri a románokat. A magyar kormány nem akarja megkötni a Román Nemzeti Tanács kezét a béketárgyalásokig, de ne akarja a Román Nemzeti Tanács a békedelegátusokat fajt accompli elé állítani.

Ezután a tanácskozást félbeszakították, mert megvárják Maniu Gyula érkezését, aki Bécsből útban van Aradra. Megérkezését este tíz órára várták. A tanácskozásokat akkor, vagy holnap folytatják.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

Csokonai-színház

CSÜTÖRTÖK: Nebántsvirág. A) bérlet.

PÉNTEK: A császár katonái.

SZOMBAT: Délután: Tul a nagy Krivánon.

Este: Nebántsvirág.

VASÁRNAP: Délután: Vén bakancsos és fia a huszár. Este: Nebántsvirág.

Este 6 órakor kezdődnek az előadások a Csokonai-színházban.

Nebántsvirág. (A színházi iroda jelentése.) Ma este A) bérletben a Nebántsvirág operett kerül színre teljesen új betanulással. A címszerepet Honthy Hanna játssa, kivülé Káldor Dezső, Székely Gyula, Remete Géza és Egyed Lenke játszanak nagyobb szerepeket.

Császár katonái. (A színházi iroda jelentése.) Pénteken B) bérletben Földes Imre színműve, a Császár katonái kerül színre, amely forró hangulatával a forradalom feltá-

madásának napjaiban a budapesti Magyar Színházban keltett lelkes hatást. A főszereplők Borosnyai Kató, László Gyula, Oláh Ferenc, Heltai, Somogyi és Szabó Gyula lesznek.

Tul a nagy Krivánon — délután. (A színházi iroda jelentése.) Szombaton délután 3 órai kezdettel, mérsékelt helyárrakkal a Tul a nagy Krivánon operett kerül színre a Csokonai színházban.

Vasárnapi előadások. (A színházi iroda jelentése.) Vasárnap két előadást tart a Csokonai-színház. Délután a Vén bakancsos és fia a huszár népszínmű, este 7 órakor a Nebántsvirág operett kerül színre. Jegyek előre válthatók.

Este hét órakor kezdődik a mai előadás. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai-színházban ma este és ezentúl mindennap az előadások esti 7 órakor kezdődnek.

Előadások az Apollóban 6-8-ig és 8-10-ig. Bemutatásra kerül az „Apa és fia” színmű négy felvonásban: főszereplő A. Bassermann és az „Áldoktor kisasszony” vígjáték három felvonásban.

Károlyi miniszterelnök a forradalom kitöréséről

Az egyetem jogi kara a miniszterelnöknél

Károlyi Mihály miniszterelnök ma fogadta a budapesti tudományegyetem jogi karát, amelynek üdvözlésére kijelentette, hogy nagy szükség van arra, hogy a tudományos világ, különösen a jogászvilág, támogassa. A jogfolytonosság talán megszakadt egyidőre, de Magyarország, amely mindig igen nagy érzékkel bírta a jog és jogfolytonosság iránt, bizonyára hamar fölveszi a megszakadt fonalat és megtalálja a kivezető utat és baj nélkül túléli a megrázkódtatást. — Az első lépést a forradalomhoz nem mi tettük, hanem amikor Károly császár promunanciációját megtette az osztrák népekhez. A királyság akkor megszünt már, amikor Habsburg Károly lemondott az osztrák császári trónról. A forradalom nem máriól holnapra, nem egy éjszaka keletkezett, hanem megszülette az a tény, hogy a háboru öt évig tartott. Bárki lett volna a kormányon, nem lehetett volna feltartóztatni a forradalmat. Ő érezte mindig, hogy a forradalom magja a háboru volt, amely lehetetlen helyzetbe juttatott minden nemzetet, minden elméletet és jogviszonyt. A militarizmus méhében volt a forradalom kitörése. A tudományak most nagy lépést kell tennie előre, ha be akar illeszkedni a rettenetesen egváltozott viszonyokba. Az új jogot nemcsak tanítani, de tanulni is kell.

Uj államtitkárok

Ma délután Károlyi Mihály miniszterelnök elnöklete alatt minisztertanács volt, amelyen Vass János képviselőt közéleti-mezési, Ábrahám Dezsőt igazságügyi, Kobek Kornélt hadügyi és Kernstock Károlyt kultuszminiszteri államtitkárrá nevezték ki.

A kultuszminisztérium ügybeosztása is ma történt meg. Juhasz-Nagy Sándor dr. politikai államtitkár hatásköre alá utalták a protestáns, görög keleti, általában a nem katolikus egyházak ügyeit, a közalapok ügyeit, a főpapok javadalmazását, a közalapok gazdasági ügyeit intéző ügyosztályokat.

A nemzetőrség díjazása

Fényes László, a nemzetőrség parancsnoka, ma kiáltványt bocsátott ki, amelyben közli, hogy a nemzetőrség díjazását 10 koronára szállította le. A hátralékok most már kifizetők. Ez azért nem történt eddig meg, mert nem volt elég bankjegy.

HIREK

TELEFONSZÁMUNK:

Debreceni Független Ujság . . . 18. szám
a könyvnyomda 18. szám

Miután lapunk telefonszáma megváltozott, kérjük a velünk beszélni óhajtoakat, hogyha akár a Debreceni Független Ujsággal, akár a nyomdával beszélni akarnak: a 18. számot hívják fel.

— A függetlenségi párt szervezkedése.

A függetlenségi és 48-as párt intéző bizottsága és összes utcai választmányai november hó 17-én, azaz vasárnap délelőtt 10 órakor a függetlenségi kör helyiségében (Csapó-utca 17.) gyűlést tart. Az intéző bizottsági és választmányi tagokat ezután kérjük a pontos és teljes számmal megjelenésre. Tárgy: Általános politikai helyzet és pártszervezkedés. Bacsó Dezső dr. pártelnök.

— Fölhívás a városi tisztviselőkhöz. Felkéri a radikális párt a városi tisztviselőket és alkalmazottakat, hogy szakmacsoportjuk megállapítása végett f. hó 14-én, csütörtökön d. u. 6 órakor a párt helyiségében (Bika-kávéház I. e. 15.) teljes számmal megjelenni sziveskedjenek.

Nyíregyháza statárium van. Nyíregyházáról ma azt jelentették, hogy Murányi László dr. kormánybiztos a szüntelenül folyó garázdálkodások s a csöcselék és fékét vesztett nép megíékezésére kihirdette a statáriumot.

Adakozás a Nemzeti Tanácsnak. A mai nap folyamán ifj. Csengeri Ignác 1000 koronát adott a Nemzeti Tanács céljaira. Az eddig általunk kimutatott összeg 337.000 korona.

Halálozás. Szomoru szívvel tudatjuk magunk és rokonságunk nevében, imádott kis Mártánk boldog életének nyolcadik évében történt elhunytát. November 14-én délelőtt fél 11 órakor fogjuk kedvesünket Debreczenben, a Kossuth-utcai református sirkertben Piac-utca 28. szám alatti lakásunkból, a római katolikus egyház szertartása szerint eltemetni. — Nagyanyja: özv. Janky Józsefné, édesapja: Csanak János, édesanyja: Janky Mária, testvérei: Mária, István, János. — A temetést Dankó temetkezési vállalat Kossuth-u. 6. rendezi.

A német hadikölcsön. Berlinből táviratozzák: A 9-ik német hadikölcsönre 10 milliórd 337 millió márkát jegyeztek.

A debreceni Csokonai-kör fölolvasó ülése. A debreceni Csokonai-kör november 17-én, vasárnap délelőtt 11 órakor a vármegyeház dísztermében Csokonai emlékeztetőnek szentelt ünnepi fölolvasó ülést tart, melynek műsora a következő: 1. Megnyitó beszéd. Mondja Géresi Kálmán, a Csokonai-kör elnöke. 2. Vitéz Mihály ébresztése. Irta Ady Endre; szavalja: dr. Markovits Lajos, a Csokonai-kör tagja. 3. Csokonai és a nyugatosok. Irta és fölolvasa Kardos Albert, a Csokonai-kör titkára. 4. Invokáció Csokonai Vitéz Mihályhoz. Irta Tóth Árpád; előadja Verő Márta a Csokonai-színház művésznője. 5. A művészi alkotás lélektana. Irta és fölolvasa Oláh Gábor, a Csokonai-kör választmányi tagja. 6. Csokonai-dalok. Előadja a dalegylet.

A bank- és biztosítási tisztviselők szervezkedése. A helybeli bankok tisztviselőit notisztviselőit és alkalmazottait felkérjük, hogy szakmacsoportjuk megalakítása végett f. hó 14-én, csütörtökön este pont 6 órakor a Bika-szálló kistermében teljes számban és pontosan megjelenni sziveskedjenek. Polgári radikális párt.

Felhívunk minden debreceni biztosítási tisztviselőt, hogy folyó hó 14-én délután 5 órakor a Bika-szálló 15. számú termébe saját érdekében okvetlenül megjelenjen. Léteünk, jövőnk kérdése ez.

Tanácskozások a kereskedelmi árkáról. Az országos árvizsgáló bizottság ugynevezett tájékoztató ármeghatározásai az érdekeltség körében visszatetszést keltettek, mert sok tekintetben, főleg a korábban vásárolt áruk árai helytelenül lettek megállapítva s ebből kifolyólag az érdekeltségre igen

nagy kár származik. E tárgyban Falk Lajos elnöklése alatt tegnap szaktanácskozás volt a kamaránál, ahol az ügyet és a sérelmeket Boruss Mihály fogalmazó előadó ismertette. A tanácskozáson megjelent kereskedők gyakorlati megjegyzésekkel világították meg a tájékoztató árk tarthatatlanságát s az ekkéni formálisan konstatalható sérelmek ügyében a kamara indokolt előterjesztés keretében fogja megvédeni az indokolatlanul zaklatott legális kereskedelem érdekeit.

Dolgoznak a magyar szénbányákban. Petrozsényből táviratozzák: Petrozsényban nyugalom van. A szénbányákban dolgoznak és a szénkitermelés folyik.

Az üzemek felmentettjei és vezényelt munkásai nem szerelhetnek le. A kormányrendeletet közöl, amely szerint az üzemekben alkalmazott felmentett és vezényelt katonák nem szerelhetnek le, mert ugyis polgári keresettel bírnak. Egyébként pedig leszerelés esetén elesnének mindama kedvezményektől, a melyekben a többiek részesülnek.

Az új 200 koronások. Ma már megjelentek Debreczenben is az új 200 koronások, amelyek még a régi pénzügyminiszterium és a közös bank közös termékei. Nagyon rossz papíron nyomott rossz rajzu pénz. A papírnak csak egyik oldalán van nyomás, a másik oldal üres, fehér, sima. Mindkét oldala izléstelen. A közönség nem szívesen fogadta a csunya új pénzt, amely annál csunyább, minnél kevesebb van belőle.

Dr. Berényi István V. ker. tiszti orvos, szülész-nőorvos, a katonai szolgálat alól felmentetvén, Szent Anna-utca 51. szám alatt rendel, kerületi betegeknek d. e. 8-9, nőbetegeknek d. u. 2-4. Telefonszám 12-17.

Dr. Szentpály Benjámint rendeléseit és beteglátogatásait újra megkezdte.

Az állami gyermekmenhely HÁZISZOLGÁT
keres.
Feltételeik megludhatók az intézet gondnoki hivatalában a délelőtti órák alatt.

Hirdetés.
Idei tiszta pergetett világos csemege méz kg.-ja 35 korona, 4 1/2 kilós postadoboz csomagolással 167 korona. Csakis a pénz előzetes beküldésével szállítunk.
Cse. élünk viaszért mézet és pedig adunk egy kiló mézet egy kiló viaszért.
Szeged-Vidéki Méhészegyesület
Szeged, Osztrovszki-utca 4. szám.

Felhívás.
A Debreczeni Faipar r.-t. butorgyára
felhívja a hazaérkezett és leszerelt asztalosait és gépmunkásait, hogy a munka felvételének megbeszélésére folyó 15-én pénteken reggel 9 órakor irodánkba eljöjjenek.

Exomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában, Ferenc József-út 49. a főpostával szemben.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri közlése 10 szögig 2 korona, minden további szó 20 fillér. Vasár-és ünnepnapokon 10 szögig 3 korona, minden további szó 30 fillér. Kővér betűkkel nyomottak kétszeresen számítódnak.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, hármiről szótó zálogleveleket (zálogcédlúkat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Gyógyszer-üvegeket tiszta állapotban vásárol Grosz Nagy Ferenc gyógyszerész. Arany egyszaru gyógyszerészár a színház mellett.

Eladó magasszárú elegáns női cipő 46 os szám. Bethlen-utca 12.

Tanuló aki legalább 2 gimnáziumot reált, vagy polgárit végzett, fejeztetik. Cim a fia öhivatalban.

Eladó Ondódon 20 hold tanyás földbirtok. Teljesen jó gazdasági épületekkel. Értekezhetek Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Káposztás herdák j6karban eladók. Miklós-utca 22. a hirtuajdonosnál.

Takarításra (irodahelyiségeknek) alkalmas jó munkásné felvétetik Piac-utca 49. 2-ik udvar.

Eladó Ondódon 10 és fél hold eisóosztályu szántóföld a nagyegyes szében, Jona tanya mellett, Perenczdűllő szélén. Értekeznetni a Debreczeni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

Lapkihordó asszony
jó fizetés mellett felvétetik a kiadóhivatalban.

Eladó Sámsoni-ut mentén Geréby telepen, a várnáz mellett, Kondor-utca 3. sz. ház, mely magában foglal 2 szoba, 2 konyha, kamra, pince és egyéb mellékhelyiségekkel ellátott lakást, 10-es tehénistállót, sertés és aprómarha olakat, görét stb. Az egész telek dró kerítéssel van körükerítve, 2 hold szőlő, veleményes és gyümölcsös kerttel ellátva. Értekezhetni a Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-u. 17.

VISZKETECSÉGET, SÓMORT, RÜHT
a leggyorsabban elűziaszja a Dr. Fiesch-féle eredeti, törvényesen védett „SKABOFORM-KENŐCS”. Nincs szaga, nem piszkít. Miníg eredeti pecsétes Dr. Fiesch-félet kérjünk. Próbategely K 4 —, nagy tegely K 6 —, családi tegely K 15 —. kapható a helybeli gyógyszerárakban vagy direct a készítőnéi rendelhető: **Dr. Fiesch E.** „Korona” gyógyára, Győr. Vételnél a „SKABOFORM” védjegyre ügyeljünk.

National kasszákat legjobban javít Keszler, első debreceni műszerész, Széchenyi-utca 1.

Keresetetik egy fentjártó izr. férfi-beteg mellé egy jóérsésű ápolónő. Ugyanott egy jól főző mindenes felvétetik. Reáliskola-utca 4.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy záloglegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bérház 3.

Olcsó hus.
Mivelhogy a szarvasmarha ára lejjebb szállott, jelen-tem a m. t. közönségnek, hogy nálam a mai naptól kezdve
I. minőségű hus 14 kor.
II. rendű „ 12 „
Kérem b. pártfogásukat
LEITNER BERTALAN
Simonffy-utca 1. szám.
Városi bérházban.

Rikkancsok azonnal felvétetnek a kiadóhivatalban.

Irodába ajánkozik jó fizetés mellett kereskedelmi végzett, gyakorlatiattal bíró urileány. Cim a kiadóhivatalban.

Különféle cégtábla és egy üvegajtó eladó Darabos-utca 7. sz. alatt.

Eladó Ondódon, a Cucában 10 és fél hold első osztályu tanyás földbirtok. A látóképi csárdán tul, a Máté ut szélén, Kertész és Vértési tanyával szemben, kitűnő gazdasági épületekkel ellátva, 2 szobás lakás, göré istálló stb. Értekezhetni Debreceni Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Fajalma
kicsinyben és nagyban maximális áron eladó
G. Szabó Mihály
ref. lelkésznel Tiszabecsen, Szatmár m.